

5. SINIF TÜRKÇE DERSİ MEB YAYINLARI 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI (SENARYO 3)

Öğrenme Çıktısı: T.O.5.9. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

1. Nemrut'un askerleri İbrahim Peygamber'i mancınıkla ateşin tam orta yerine atacaklarmış.

Bu sırada, göklere kadar varan ateşe doğru bir karınca ağzında küçücük bir damla su ile telaşla gidiyormuş. Başka bir karınca onun bu telaşını görüp sormuş:

– Acele ile nereye gidiyorsun?

Telaşla yetişmeye çalışan karınca, ağzındaki bir damla suyu ellerinin arasına alıp cevap vermiş:

– Haberin yok mu? Nemrut, Hz İbrahim peygamberi ateşe atacakmış. Meydana ateşin olduğu yere su götürüyorum.

Diğer karınca kahkahalarla gülerek şöyle demiş:

– Senin yanan büyük ateşten haberin yok mu? Ateşe hiç bakmadın mı? Ne kadar büyük, senin bir damla suyun ateşe ne yapabilir ki?

Bir damla su taşıyan karınca:

– Olsun, hiç olmazsa hangi taraftan olduğum anlaşılır.

Bu metinde karıncanın “Hangi taraftan olduğum anlaşılır.” sözüyle anlatmak istediği nedir? (10 puan)

Ben İbrahim Peygamber'in tarafındayım demek istemiştir.

Öğrenme Çıktısı: T.O.5.15. Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

2. Süt, insanlar ve memeli hayvanlar tarafından ihtiyaç duyulan bir besin kaynağıdır. Sütün tüketilmesi insanların doğumu ile başlar. Anne sütü ile beslenmeye başlayan bebekler, sütün içerisinde yer alan vitamin ve mineraller ile gelişimini sürdürmeye devam eder. Uzmanlar, bebekleri için anne sütünün oldukça faydalı olduğunu her fırsatta dile getirmektedir. Bunun yanı sıra yetişkin bireylerin de günlük olarak belli oranda süt tüketmesi oldukça faydalıdır.

Günlük süt tüketimi B12 ihtiyacının yüzde ellisini, kalsiyum ihtiyacının yüzde yirmi beşini, potasyum ve D vitamini ihtiyacının ise yüzde on beşini karşılar. Bunun yanı sıra bağışıklığın artmasını, kemik yapılarının güçlenmesini, sindirim sisteminin düzenli çalışmasını, metabolizmanın çalışmasını ve diş sağlığının korunmasını sağlar.

Her gün içilen bir bardak süt günlük almanız gereken vitamin ve minerallerin büyük bir kısmını karşılayacaktır. İçerdiği yüksek kalite protein sayesinde daha uzun süre tokluk hissi sağlayıp kilo kontrolüne yardımcı olacaktır.

Metnin bölümlerindeki önemli bilgileri ilgili yerlere yazınız. (15 puan)

Bölümler	Önemli Görülen Yerler	Nedeni
Giriş Bölümü	Anne sütü çok faydalıdır.	Vitamin ve mineraller içerdiği için
Gelişme Bölümü	Süt yetişkinler için de faydalıdır.	İçindeki vitamin ve mineraller sayesinde sağlığınıza birçok faydası vardır.
Sonuç bölümü	Kilo kontrolünde yardımcı olur.	İçerdiği yüksek kalite protein sayesinde daha uzun süre tokluk hissi sağladığı için

Öğrenme Çıktısı: T.O.5.24 Okuduğunu değerlendirebilme

3. Adam yorgun argın eve döndüğünde 5 yaşındaki oğlunu kapının önünde beklerken buldu. Çocuk babasına "Baba bir saatte ne kadar para kazanıyorsun?" diye sordu. Adam "İlla da bilmek istiyorsan 20 milyon." diye cevap verdi. Bunun üzerine çocuk, "Peki bana 10 milyon borç verir misin?" diye sordu. "Al bakalım istediğin 10 milyon." Çocuk sevinçle haykırdı "Teşekkürler babacığım!" Yastığının altından diğer buruşuk paraları çıkardı. Adamın suratına baktı ve yavaşça paraları saydı. Bunu gören adam iyice sinirlenerek "Paran olduğu halde neden benden para istiyorsun? Benim senin saçma çocuk oyunlarına ayıracak vaktim yok!" diye kızdı. Çocuk "Ama yeterince yoktu" dedi ve paraları babasına uzattı:
"İşte 20 milyon... Bir saatini alabilir miyim?"

a) Babanın davranışlarından bir tane olumlu, bir tane olumsuz örnek veriniz. (10 puan)

Çocuğunu dinlemesi olumludur fakat ona yeterince zaman ayıramaması olumsuz bir durumdur.

b) Baba olumsuz bir durum yaşamamak için neler yapabilmirdi? (10 puan)

Çocuğu ile daha kaliteli zaman geçirebilirdi.

Öğrenme Çıktısı: T.O.5.26. Metindeki probleme çözüm üretebilme

Çınar, futbol oynamayı çok severdi. Arkadaşları ile her hafta halı sahada maç yapardı. Gene bir gün maç yaparken Çınar'ın takımı yenik duruma düşmüştü. Bu duruma sinirlenen Çınar rakip takımın en iyi oyuncusuna sert faul yapmış. Rakip oyuncunun düşerken kolu kırılmış.

4. Bu metindeki problemi belirleyiniz. Probleme yönelik çözüm önerilerinizi yazınız. (10 puan)

a) Problem: Çınar'ın hırsına yenik düşüp arkadaşına zarar vermesi

b) Çözüm Önerim:

Futbolun bir oyun olduğu eğlenmenin amaç değil araç olduğunu bir başkasına zarar vermenin doğru olmadığını anlattırdım.

Öğrenme Çıktısı: T.Y.5.12. Yazılı olarak özetleyebilme

Günlerden bir gün, zamanın ünlü bir bilgisi hükümdarın sarayının kapısına geldi. Muhafızların hiçbirisi saygıları nedeniyle onu durdurmaya çalışmadı. Bilge, sonunda hükümdarın tahtında oturduğu odaya girdi.

Ziyaretçisini hemen tanıyan kral saygıyla ayağa kalkıp sordu:

“Ne istiyorsun? Sana nasıl yardım edebilirim?” “Bu handa uyuyacak bir yer istiyorum” cevabını verdi bilge.

“Ama burası han değil ki” dedi kral hafif kızgınlıkla, “Benim sarayım.” “Sorabilir miyim: Senden önce bu sarayda kim yaşıyordu?”

“Babam. O öldü ama.”

“Ondan önce kim yaşıyordu?”

“Büyükbabam. O da öldü.”

“O zaman burası insanların kısa bir süreliğine gelip kaldığı, sonra da terk edip gittiği bir yer demek ki. Neden ona han demeyeyim?”

5. Bu metni özetleyiniz. (20 puan)

Bir bilge saraya gelerek handa kalmak istemiş. Hükümdar sarayına han denmesine kızmış. Bilge sarayda daha önce kalanların öldüğünü söyleyerek dünyanın geçici olduğunu anlatmak istemiş.

Öğrenme Çıktısı: T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

6. Ayşe hanım, her zamanki gibi evden çıkmadan kedisi tekirin mamasını hazırladı. Tekir, beyaz tüylü tatlı bir kedi idi. Ayşe kızı dilaranın isteğiyle kediyi geçen sene almıştı. Dilara, hayvanları çok severdi. Onun gittiği Batıkent ilkokulundaki bir çok arkadaşının evcil hayvanı vardı. Dilara, bu yaz dayılarının yanına konyaya gidecekti. Giderken kedisini de götürmeyi planlıyordu.

a) Bu metni yazım yanlışlarını düzelterek yeniden yazınız. (15 puan)

Ayşe Hanım, her zamanki gibi evden çıkmadan kedisi Tekir'in mamasını hazırladı. Tekir, beyaz tüylü tatlı bir kedi idi. Ayşe kızı Dilara'nın isteğiyle kediyi geçen sene almıştı. Dilara, hayvanları çok severdi. Onun gittiği Batıkent ilkokulundaki birçok arkadaşının evcil hayvanı vardı. Dilara, bu yaz dayılarının yanına Konya'ya gidecekti. Giderken kedisini de götürmeyi planlıyordu.

b) Bu metni noktalama yanlışlarını düzelterek yeniden yazınız. (10 puan)

Ben, kitap okumayı çok severim. Kitap dedin mi akan sular durur benim için? Hikâye-masal vb. ne bulursam okurum! Akşamları en geç 9:30'da uyurum ve uyumadan önce muhakkak kitap okurum. Babam; beni hafta sonları kütüphaneye götürür.

Ben, kitap okumayı çok severim. Kitap dedin mi akan sular durur benim için. Hikâye, masal vb. ne bulursam okurum. Akşamları en geç 9.30'da uyurum ve uyumadan önce muhakkak kitap okurum. Babam, beni hafta sonları kütüphaneye götürür.